

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá otázkou vlivu gramatického rodu podstatných jmen v českém jazyce, jež referují k neživým entitám, na jejich sémantický význam a konceptualizaci. Zkoumá, zda jsou maskulina konceptualizována jako „muži“ a feminina jako „ženy“. První část této práce je teoretická a věnuje se problematice vztahu jazyka a myšlení obecně. Zároveň jsou zde zmíněny zahraniční výzkumy vztahující se k tomuto tématu. Druhá část představuje dva výzkumy, které byly v souvislosti s touto prací realizovány na českém jazykovém materiálu. První výzkum sloužil ke zjištění toho, které škály sémantického diferenciálu pro české mluvčí nejlépe rozlišují „ženský a mužský princip“. Druhý výzkum byl uskutečněn na materiálu femininních a maskulinních rodových variant podstatných jmen (např. brambor – brambora). Obsahoval dva úkoly. První používal metodu sémantického diferenciálu. V druhém měli participanti přiřadit neživým entitám buď ženský, nebo mužský hlas, kterým by mluvily v kresleném filmu. Zatímco v prvním úkolu se neukázalo, že by podstatná jména byla na škálách sémantického diferenciálu umisťována ve shodě s jejich gramatickým rodem, v druhém úkolu se projevila tendence přiřazovat mužský hlas maskulinům a ženský hlas femininům. Tyto výsledky naznačují, že gramatický rod podstatných jmen může za určitých podmínek ovlivňovat jejich konceptualizaci, ale zároveň zde zásadní roli hrají další faktory, v tomto případě především rozdílná podoba testovacích úkolů.